

Handläggare
Charlotta Rahm
Telefon: 08-508 29 274

Till
Kommunstyrelsens
ekonomiutskott den 14 september
2016

Finansiell månadsrapport för augusti 2016

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens ekonomiutskott beslutar följande.

Finansiell månadsrapport för augusti 2016 godkänns.

Staffan Moberg
Ekonomidirektör

Anna Håkansson
Finanschef

Sammanfattning

Den finansiella månadsrapporten beskriver kommunkoncernen Stockholms stads finansiella ställning. Rapporten följer upp ramar och finansiella risklimiter fastslagna i finanspolicy. Riskkontroll konstaterar att det inte föreligger några avvikelser från fastställda totala finansiella ramar och risklimiter per den 31 augusti 2016.

Sammanställning över den finansiella ställningen samt ramar och limiter (mnkr)

Kommunkoncernen	2016-08-31	2016-07-31	Limit	
Extern upplåning (mnkr)*	35 770	35 429	max	50 000
Extern nettoupplåning (mnkr)	35 751	35 410		
Duration (år)**	2,65	2,72		3,0±1,5
Ränteförfall inom 1 år	28,8%	28,1%	max	65%
Kapitalförfall inom 1 år	12,1%	11,0%	max	65%
Betalningsberedskap (mnkr)	8 660	8 581	min	5 000
Ej säkrade valutaflöden (mnkr)	0	0	max/flöde	1 mnkr
Samlat kreditvärde enligt finanspolicy	18	5	max	2 000
Kreditexponering enligt finanspolicy (mnkr)	29	8		
Kreditexponering enligt särskilda beslut (mnkr)***	19	20		
Stockholms stad				
Finansiella nettotillgångar (mnkr)	12 008	11 651		
Intern upplåning (mnkr)	9 686	9 706		
Intern utlåning (mnkr)****	63 569	62 795	max	72 678
varav bolagen	57 445	56 767		
varav Fastighetsnämnden	6 081	5 985		
varav borgen för bolagen	43	43		
Externa Garantier och borgensförbindelser övriga (mnkr)	392	392		

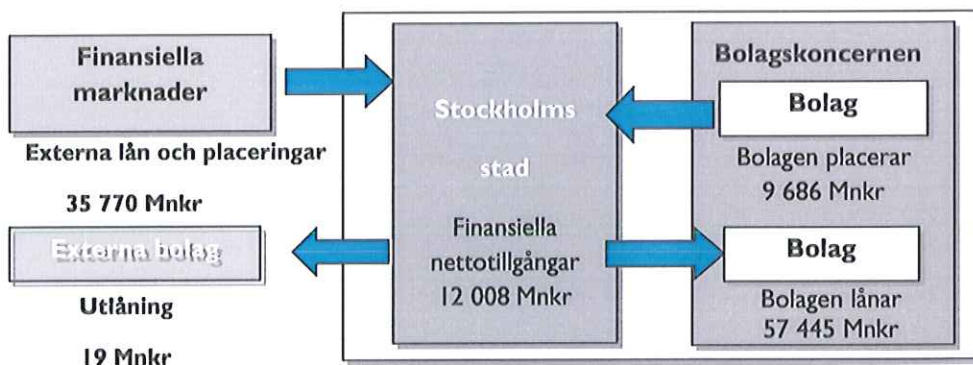
* Extern upplåning är till nominellt belopp justerad till säkrad valutakurs.

** Duration beräknas för extern upplåning, se under rubrik Ränterisk.

*** Kommunkoncernens särskilda beslut består av mindre utlåningar på 20 mnkr.

**** Maximal ram enligt kommunfullmäktige uppgår till 90 000 mnkr, inom vilken EKU beslutar enskilda limiter.

Kommunkoncernen

Kommunkoncernen

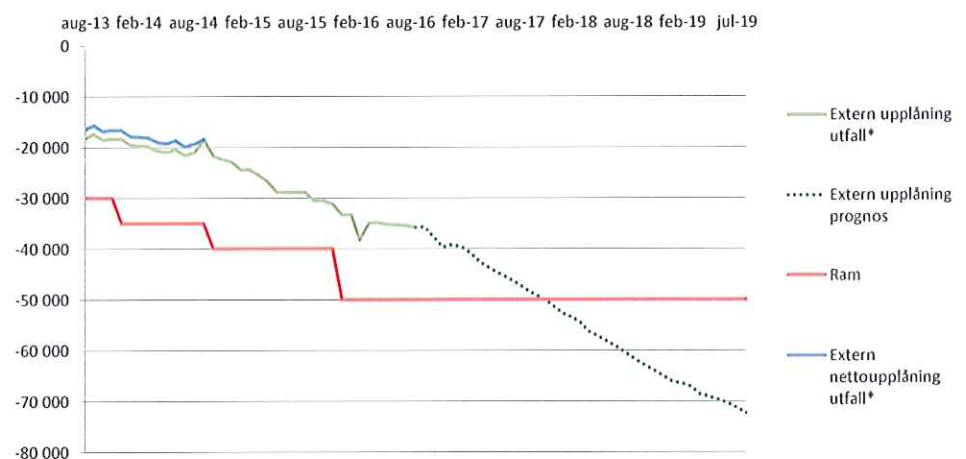
Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad (finanspolicyn) fastställdes den 30 november 2015 av kommunfullmäktige. Bilaga A till Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad (bilaga A) reviderades senast den 16 mars 2015 av kommunstyrelsens ekonomiutskott (EKU).

Det internationella kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's (S&P) bekräftade den 20 maj 2016 att Stockholms stad har fortsatt kreditbetyg (rating) AAA/Stable respektive A-1+. Detta innebär att Stockholms stad har högsta möjliga långsiktiga och kortsiktiga rating från S&P.

Extern upplåning

Ramen för kommunkoncernens externa upplåning är 50 000 mnkr eller motsvarande i utländsk valuta. Enligt fastställd finanspolicy och bilaga A sker skuldförvaltningen i en sammanslagen portfölj. Extern upplåning för augusti uppgår till totalt 35 770 mnkr, vilket är en ökning om 341 mnkr sedan föregående månad. Ökningen beror främst på emission av ECP certifikat om 50 mnUSD.

Utfall och prognos över kommunkoncernens externa upplåning (mnkr):

**Extern nettoupplåning utfall och Extern upplåning utfall ligger på ungefär samma nivåer sedan september 2014 då Fortum löste sitt lån till staden.*

Prognosen över kommunkoncernens upplåning baseras på beslutade samt kända flöden. I den senaste långsiktiga prognosen över kommunkoncernens alla in- och utflöden ökar bolagen och nämnderna sina investeringsbehov. Investeringarna består främst av byggnation av fler bostäder och skolor samt infrastruktur i syfte att

förbättra framkomligheten i trafiken och staden. I enlighet med budget och därefter beslutade investeringar inom staden och bolagskoncernen ökar lånebehovet framöver.

Upplåningen görs i huvudsak genom Stockholms stads marknadsprogram för certifikat och obligationer (KC, ECP, MTN och EMTN). Rambeloppet samt utnyttjat belopp för respektive marknadsprogram redovisas i nedanstående tabell.

(mnkr)	2016-08-31	2016-07-31			
Tillgångar			Marknadsprogram	Utnyttjad ram	
Depo/check	0	0		Valuta	Ram
Övrigt*	19	20		nominellt	
Totalt	19	20	Kommuncertifikat	mnSEK	0 12 000
Skulder			Euro-Commercial Paper	mnUSD	0 1 500
Depo/check	1 340	1 419	Medium Term Note	mnSEK	1 200 10 000
KC	0	0	Euro Medium Term Note	mnEUR	2 844 5 000
ECP	420	0			
MTN	1 200	1 200	Övriga låneprogram	Utnyttjad ram	
EMTN	26 061	26 061		Valuta	Ram
EIB	4 749	4 749		nominellt	
NIB	2 000	2 000	Europiska Investeringsbanken	mnSEK	4 749 5 700
Övrigt	0	0	Nordiska Investeringsbanken	mnSEK	2 000 3 000
Totalt	35 770	35 429			
Nettoupplåning	35 751	35 410			

*) Enligt särskilt beslut i kommunfullmäktige.

Utöver finansiering via marknadsprogrammen görs upplåning från Europeiska Investeringsbanken (EIB) samt Nordiska Investeringsbanken (NIB).

Vid månadsskiftet hade staden inga externa placeringar förutom enligt särskilda beslut i kommunfullmäktige.

Valuta- och räntederivat får användas för att hantera risker i den finansiella verksamheten. Derivat för valuta- och räntesäkring är kopplade till marknadsprogrammen. Per månadsskiftet uppgår derivaten till ett sammanlagt nominellt belopp om 12 481 mnkr, vilket är en ökning om 420 mnkr sedan föregående månad på grund av valutaderivat kopplat till ECP certifikat.

Finansiellt resultat

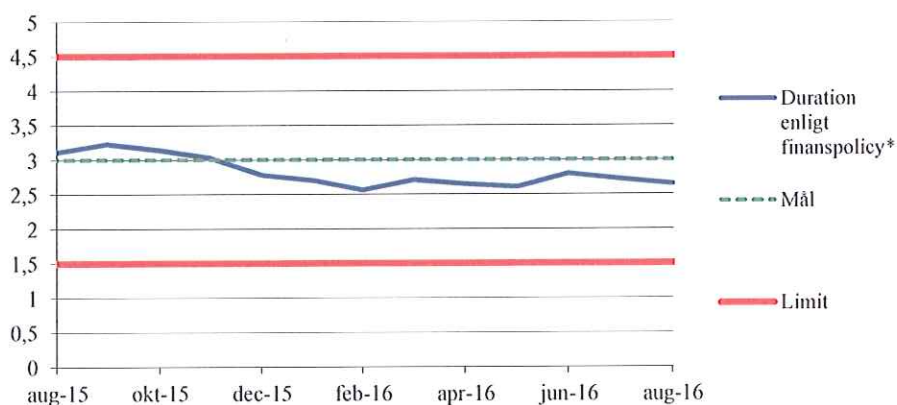
Det finansiella resultatet exklusive utdelning uppgick för kommunkoncernen i augusti till – 42,5 mnkr. Prognosen för helåret 2016 visar på ett finansiellt resultat exklusive utdelning om -537 mnkr för kommunkoncernen.

Ränterisk

Duration är ett förfinat mått på genomsnittlig räntebindningstid. Durationen uppgick till 2,65 år per den 31 augusti (efter beaktande av räntesäkringar). I enlighet med bilaga A är limit för ränterisk, i form av en målduration för kommunkoncernens externa skuldportfölj 3,0 år med ett avvikelseintervall kring måldurationen på +/- 1,5 år.

Den externa totala skuldportföljen, inklusive placeringar, ska ha en ränteförfallostruktur där maximalt 65 procent får förfalla inom 1 år. Per den 31 augusti förföll 28,8 procent av räntorna inom 1 år.

Externa totala skuldportföljens duration (år):

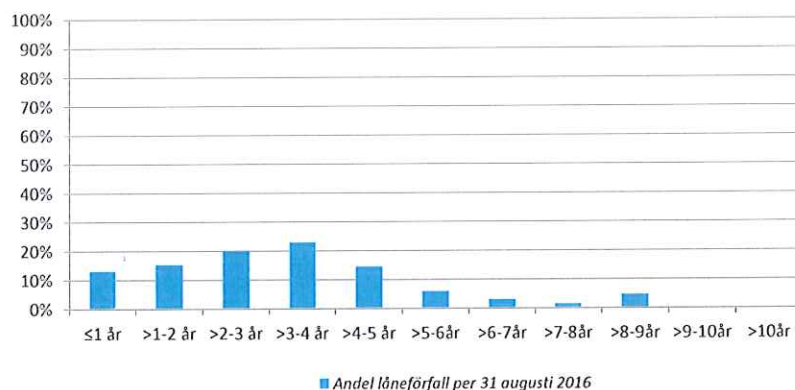
** Avseende durationsmått beräknas duration för total extern skuldportfölj i enlighet med Finanspolicy.*

Finansieringsrisk

Kommunkoncernens externa skuldportfölj, ska i möjligaste mån utifrån marknadsförutsättningar vara strukturerad på ett sådant sätt att kapitalförfallen sprids över tiden. Utöver detta innebär Finanspolicyen med Bilaga A att andelen kapitalförfall inom ett år ställs i relation till den totala skuldportföljen. Skuldportföljen ska ha en kapitalförfallostruktur där maximalt 65 procent får förfalla inom ett år. Per den 31 augusti förföll 12,1 procent av kapitalet inom ett år.

Enligt bilaga A till Finanspolicyen ska en löptid om maximalt 10 år gälla vid upplåning i den externa skuldportföljen. Förfalloprofil för extern skuldportfölj framgår i nedan diagram.

Extern upplåning förfalloprofil (år)

Likviditetsrisk

För att säkerställa upplåning, när annan finansiering inte är möjlig, ska kommunkoncernen alltid ha tillgång till en betalningsberedskap på minst 5 000 mnkr enligt bilaga A. Denna betalningsberedskap ska enligt finanspolicyn vara i form av tillgängliga likvida medel. Kommunkoncernen har en checkräkningskredit om 4 000 mnkr samt en kreditfacilitet om 5 000 mnkr. Total betalningsberedskap uppgår per den 31 augusti till 8 660 mnkr.

Betalningsberedskap (mnkr):

2016-08-31	Limit	Saldo	Tillgängligt
Bekräftat kreditlöfte	5 000	0	5 000
Checkräkningskredit	4 000	-340	3 660
Kontoplacering	-	0	0
Totalt	9 000	-340	8 660

Valutarisk

Lån och placeringar ska enligt finanspolicyn valutasäkras till 100 procent. Samtliga lån och placeringar inom kommunkoncernen är valutasäkrade. Enligt finanspolicyn bör kontrakterade flöden i utländsk valuta för staden, Stockholms Stadshus AB samt för respektive dotterbolag och underkoncern inom kommunkoncernen som uppgår till ett större belopp än 1 mnkr valutakurssäkras. Under månaden har inga osäkrade flöden rapporterats.

Kreditrisk

Kreditrisken definieras som summan av exponeringar i placeringar och derivat. Exponeringen i placeringar definieras som placeringarnas nominella belopp inklusive upplupen ränta. Exponeringen i derivat definieras som derivatkontraktens sammanlagda marknadsvärde. Kreditrisken delas upp i två delar.

Dels totalt för hela portföljen där den totala exponeringen anges som ett samlat kreditvärde och dels per motpart eller instrument vilket anges i kronor.

I kreditvärdet tas hänsyn till motpartens eller instrumentets kreditvärdighet samt återstående löptid på kontraktet eller placeringen. Enligt bilaga A uppgår limiten för maximalt tillåtet kreditvärde till 2 000. De av kommunfullmäktige särskilt beslutade placeringar ingår inte i beräkningen av kreditvärdet.

Måttet på den totala kreditexponeringen kompletteras med en begränsning per motpart eller instrument för att diversifiera risken. Maximal kreditexponering per motpart eller instrument anges i kronor. Motparten eller instrumentet ska innehå en kreditbedömning, rating, av Standard & Poor's eller Moody's. Det lägre betyget ska väljas om de två ratinginstituten har olika betygsnivåer. Den lägsta tillåtna rating vid kreditexponering är BBB+.

Kreditvärde enligt finanspolicy:

Rating S&P /Moody's	Kreditvärde	Limit
AAA / Aaa	0	
AA+ / Aa1	0	
AA/ Aa2	0	
AA- / Aa3	0	
A+ / A1	0	
A / A2	18	
A- / A3	0	
BBB+ / Baa1	0	
Totalt kreditvärde	18	2000

Kreditexponeringen är fördelad på placeringar genomförda i enlighet med finanspolicyn samt därutöver genomförda efter särskilda beslut.

Kreditexponering enligt finanspolicy:

Rating S&P / Moody's	Belopp (mkr)	Maxbelopp per motpart	Rating S&P / Moody's	Belopp (mkr)	Maxbelopp per motpart
<u>Placering längre än 6 mån</u>			<u>Placering kortare än 6 mån</u>		
Svenska staten	0	Obegränsat	Svenska staten	0	Obegränsat
AAA / Aaa	0	4 000	A-1 / P-1	7	4 000
AA- / Aa3	0	2 500	Nordea	0	
A- / A3	22	1 000	SEB	0	
BBB+ / Baa1	0	500	Danske Bank	7	
			A-2 / P-2	0	2 500
Totalt	22			7	

Rating S&P / Moody's	Belopp (mkr)
Svenska staten	0
AAA / Aaa	0
AA- / Aa3	0
A- / A3	0
BBB+ / Baa1	
Övriga	19
Totalt	19

Total kreditexponering	48
-------------------------------	-----------

Operativa risker

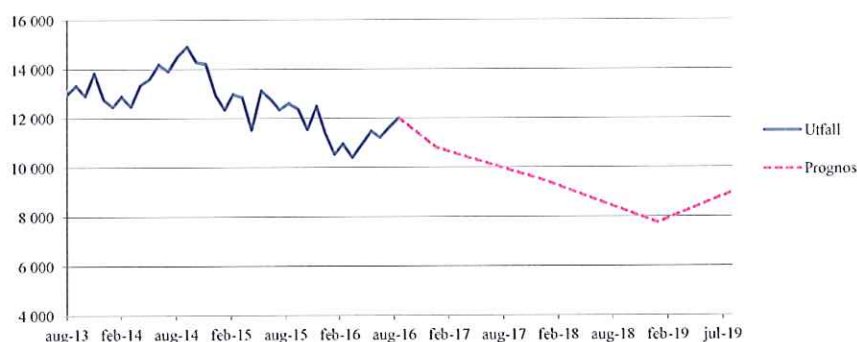
Enligt finanspolicyn ska förluster överstigande 100 000 kronor rapporteras till kommunstyrelsen. För den aktuella rapportmånaden finns inga förluster att rapportera.

Stockholms stad

Finansiella nettotillgångar

Stockholms stads finansiella nettotillgångar uppgick till 12 008 mnkr per den 31 augusti, vilket är en ökning om 357 mnkr sedan juli.

Finansiella nettotillgångar (mnkr):

Finansiellt resultat

Det finansiella resultatet exklusive utdelning uppgick för Stockholms stad till 16,3 mnkr under augusti. Prognosen för helåret 2016 visar på ett finansiellt resultat exklusive utdelning för Stockholms stad om 132,6 mnkr. Det budgeterade finansiella resultatet exklusive utdelning för helåret 2016 är 91,7 mnkr.

Ränterisk

Durationen på Stockholms stads totala externa skuldportfölj var i slutet av augusti 2,65 år. Stadens ränterisk motsvarar risken i kommunkoncernens externa skuldportfölj.

Garantier och borgensförbindelser

Alla borgen och garantier, med undantag för pensionsutfästelser enligt bilaga A, som tecknas av staden ska beslutas av kommunfullmäktige. I tabellen nedan redovisas stadens åtaganden som uppgår till totalt 434 mnkr, vilket är oförändrat sedan föregående månad.

Garantier och borgen (mnkr):

	2016-08-31	2016-07-31
Koncernbolag		
Borgen för bolagens pensionsåtaganden	43	43
Summa borgen för koncernbolag	43	43
Övriga privata och juridiska personer		
Stockholms Stadsmission	77	77
Stiftelsen Stockholms Studentbostäder	65	65
Syvab	170	170
Övriga	21	21
Summa borgen för lån	332	332
Kommunalt förlustansvar	1	1
Pensionsutfästelser för stiftelser m.m.	59	59
Summa övriga privata och juridiska personer	392	392
Summa garantier och borgen	434	434

Stockholms stads bolag och slutna redovisningsenheter

Finansiella limiter för utlåning och borgensåtagande

Stockholms stad har rätt att lämna lån och teckna borgen för stadens bolag samt lämna lån till stadens slutna redovisningsenheter intill ett belopp om totalt 90 000 mnkr. Varje bolag och slutna redovisningsenhets ram fastställs av kommunstyrelsens ekonomiutskott utifrån respektive bolag och slutna redovisningsenhets investeringsbudget och finansieringsplan. Enligt bilaga A uppgår den totala ramen för bolagen och slutna redovisningsenheter för närvarande till 72 678 mnkr.

Snitträntan för kommunkoncernens upplåning för augusti var 1,09 procent. Inlåningsräntan på bolagens placeringar var under månaden 0,89 procent och utlåningsräntan för stadens utlåning till bolagen var 1,34 procent.

Utlåning till och borgensåtagande för bolagen samt utlåning till slutna redovisningsenhet inom kommunkoncernen (mnkr):

	Utlåning 2016-08-31	Utlåning 2016-07-31	Borgen 2016-08-31	Limit *) 2016-08-31	Utnyttjat 2016-08-31
AB Familjebostäder	4 420	4 431	0	5 700	78%
AB Stockholmshem	9 994	9 985	0	10 700	93%
AB Stokab	457	444	0	1 000	46%
AB Svenska Bostäder	8 826	8 741	2	10 100	87%
Micasa Fastigheter i Stockholm AB	6 529	6 501	2	7 200	91%
S:t Erik Livförsäkrings AB	0	0	1	1	93%
S:t Erik Markutveckling AB	2 995	2 980	2	3 400	88%
Skolfastigheter i Stockholm AB	11 714	11 380	3	12 700	92%
Stockholm Business Region AB	0	0	5	6	84%
Stockholm Globe Arena Fastigheter AB	0	0	1	1	63%
Stockholm Vatten Holding AB	9 404	9 238	6	10 500	90%
Stockholms Hamn AB	2 562	2 486	6	3 600	71%
Stockholms Stads Bostadsförmedling AB	0	0	3	3	85%
Stockholms Stads Parkerings AB	544	581	5	1 000	55%
Stockholms Stadsteater AB	0	0	0	0	0%
Stockholms Stadshus AB	0	0	7	7	94%
Totalt för bolagen	57 445	56 767	43	65 918	87%
Fastighetskontoret	6 081	5 985		6 760	90%
Kvarstående utrymme				17 322	
TOTALT	63 526	62 752	43	90 000	71%

*) Avser ramar för utlåning och borgensåtagande för stadens bolag samt utlåning till slutna redovisningsenheter.

Inlåning från bolagen inom kommunkoncernen (mnkr):

	Inlåning 2016-08-31	Inlåning 2016-07-31
Stockholms Stadshus AB	9 170	9 179
St Erik Försäkrings AB**	328	331
St Erik Livförsäkring AB	14	20
Stiftelsen Hotellhem i Stockholm	17	12
Stockholms Business Region AB	82	91
Stockholms Stads Bostadsförmedling AB	73	71
Kaplansbacken AB	1	1
Svenska Teknologiföreningen	1	1
Totalt för bolagen	9 686	9 706

****)** Inkluderar en revers om 230 mnkr.**Bilagor**

1. Marknadskommentarer

Sammanfattning

Den amerikanska centralbanken Federal Reserve, FED, höll ett möte i Jackson Hole i slutet av augusti där Fed-chefen Janet Yellen indikerade en räntehöjning innan årsskiftet. Hon uteslöt inte heller att det redan kunde ske under september med hänvisning till att FEDs sysselsättnings- samt inflationsmål nästan var uppfyllda. Juli månad inbringade även fortsatt stark jobbstatistik från USA.

Japan har satsat på ännu ett stort finanspolitiskt stimulanspaket för att försöka få fart på den stapplande ekonomin.

Bank of England, BoE, sänkte styrräntan till 0,25 procent från 0,5 procent. Detta för att mildra de negativa effekterna av en kommande Brexit.

Både den Europeiska Centralbanken, ECB, och FED tonade ned de Brexit-relaterade riskerna. I Eurozonen ser man en försvagad konjunktur men med fortsatt stabil tillväxt som inte dämpats nämnvärt av Brexit.

Svensk ekonomi bromsar in enligt barometerstatistik från Konjunkturinstitutet. Nedgången relateras främst till sämre framtidsutsikter inom industrin samt hushållen.

Internationellt

- FED indikerar räntehöjning innan årsskiftet
- Fortsatt stark sysselsättning i USA
- Ännu ett japanskt stimulansförsök

Federal Reserves, Feds, vice-chef Stanley Fischer uttalade att den amerikanska ekonomin befinner sig nära Feds mål och att tillväxten väntas få en skjuts framöver. För tillfället ligger underliggande inflation på 1,6 procent, vilket är relativt nära målet om 2 procents inflation. Vid det årliga mötet för centralbankschefer i Jackson Hole höll Fed-chefen Janet Yellen tal där hon framhöll att en räntehöjning i september inte kunde uteslutas med hänvisning till att centralbankens mål för sysselsättning samt inflation nästan var uppfyllda. Den troligaste tidpunkten för en höjning är dock under december. Marknaden inprisar en sannolikhet om drygt 30 procent att en räntehöjning kommer att ske i september samt 60 procent att det kommer att inträffa innan årsskiftet.

Fortsatt stark jobbstatistik presenterades för USA även i juli månad med 255 000 nyskapande jobb utanför jordbrukssektorn. Det överträffade återigen finansmarknadernas förväntningar som låg på 180 000 nya jobb. Arbetslösheten var oförändrad sedan juni med 4,9 procent. Finansmarknadernas aktörer förväntade sig en minskning till 4,8 procent.

Japans premiärminister Shinzo Abe presenterade ännu ett stort finanspolitiskt stimulanspaket i ett försök att få igång den inbromsande ekonomin som har stapplat sig fram i över 25 år. Paketet innehöll åtgärder på 275 miljarder dollar vilket motsvarar 6 procent av japansk BNP. Det råder dock tvivel bland analytiker att paketet kommer att ge önskad effekt.

Europa

- BoE sänkte räntan
- Minskad risknivå brexit
- Eurozonen – svagare men stabil tillväxt

Det har gått drygt två månader sedan Storbritannien röstade för att lämna EU. I augusti togs beslutet av Storbritanniens centralbank, Bank of England (BoE), att sänka styrräntan till 0,25 procent från 0,5 procent. Detta för att ge stöd åt ekonomin sedan Brexit-omröstningen. Vidare har BoE även vidtagit andra stimulansåtgärder som att stödköpa företagsobligationer för 10 miljarder pund. Preliminära sammanvägda inköpsindex (PMI) prognoser indikerade risk för recession i Storbritannien. Det är dock värt att notera att än så länge har konsekvenserna varit mildare än väntat. Ett svagare pund har drivit på exporten och turismen, vilket har dämpat Brexit-effekterna. ECB och FED har gått ut med en minskad risknivå i spåren av Brexit. Det ska dock inte ropas hej än. Den största utmaningen ligger framför britterna med utträdesförhandlingar som nu väntas äga rum först i början av 2017.

Euroområdetets sammanvägda PMI steg i augusti till 53,3 jämfört med 53,2 förra månad. Ett index över 50 indikerar tillväxt i ekonomin. Tyskland uppvisar emellertid en försvagning av konjturen inom industrin och tjänstesektorn men tillväxten ses fortfarande som stabil.

Sverige

- Sverige bromsar in
- Starkare arbetsmarknad

Svensk ekonomi bromsar in. Det visade statistik från konjunkturinstitutet (KI). Den så kallade barometerindikatorn, som sammanfattar företagens samt hushållens syn på ekonomin, föll till 100 i augusti från 102,2 i juli. Det är den lägsta noteringen sedan hösten 2013. Nedgången relateras främst till svikande förtroende inom industrin med lägre orderingångar samt ifrån hushållen. KI justerade ned sin prognos för BNP-tillväxten till 3,3 procent för 2016. I juni låg estimatet på 3,6 procent.

Arbetsmarknaden har däremot varit oväntat starkt i år även om den säsongsrensade arbetslösheten steg till 7,0 procent i juli från 6,6 procent i juni. Indikationer visar gott humör på arbetsmarknaden där det för tillfället prognosticeras att arbetslösheten ska fortsätta ned mot 6 procent i början på 2018. KPI uppgick i juli till 1,1 procent medan den underliggande inflationen (KPI med fasta räntor) steg med 1,4 procent.

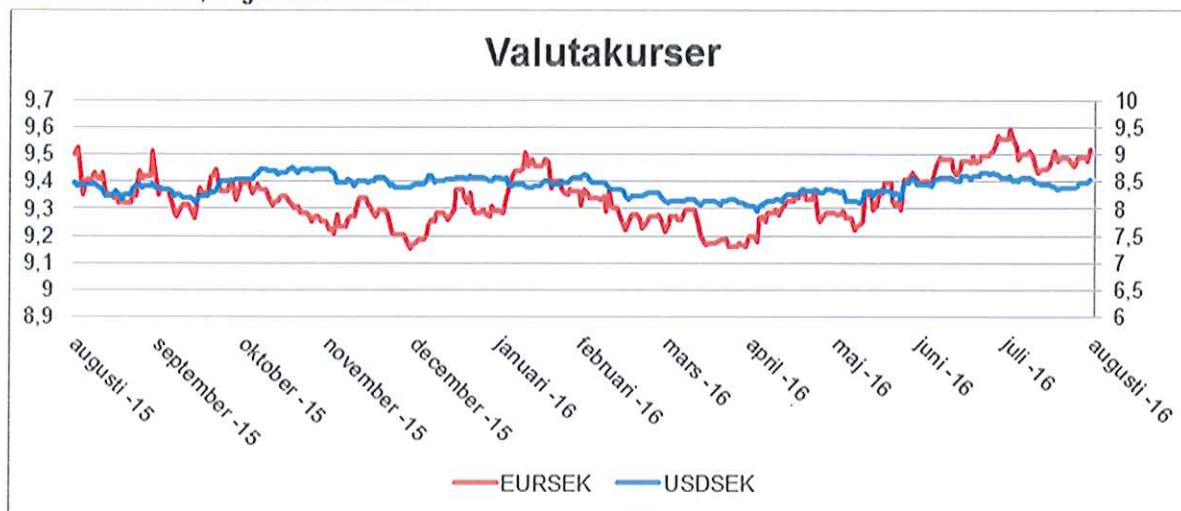
Den svenska börsen steg med 2,46 procent i augusti och är nu upp 0,70 procent sedan årsskiftet. Världsmarknadsindex föll med 0,13 procent i augusti.

Kronan har försvagats med 0,05 procent mot euron under augusti och med 4,16 procent sedan årsskiftet. En euro kostade i slutet av månaden 9,55 kr. Kronan har försvagats med 0,04 procent mot dollarn i augusti och med 1,41 procent sedan årsskiftet. En US-dollar kostade i slutet av månaden 8,56 kr.

Vänsteraxel: världsmarknadsindex, Högeraxel: svenska börsen

Vänsteraxel: euro, Högeraxel: US-dollar

Vänsteraxel: 10-årsränta, Högeraxel: 2-årsränta

